

GRADSKI CENTAR
ZA SOCIJALNI RAD
U BEOGRADU

Život zajedno

■ JUN 2012. ■ BROJ 7

■ UPRKOS EKONOMSKOJ KRIZI I POVEĆANOM BROJU KORISNIKA

Bolja zaštita za Beograđane

■ GRADSKI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD U BEOGRADU U 2011. GODINI

Više građana obuhvaćeno zaštitom

● Kvalitet pomoći podignut na viši nivo uprkos krizi i povećanom broju korisnika

Protekla godina je za Gradski centar za socijalni rad u Beogradu bila pre-puna izazova, ali je uprkos velikom povećanju korisnika i veoma izraženoj ekonomskoj krizi kvalitet zaštite i način delovanja GCSR-a podignut na viši nivo. Po podacima iz Izveštaja o radu Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu za 2011. godinu, na evidenciji je bilo 85.124 građana, što čini 5,4 odsto od ukupnog broja stanovnika glavnog grada Srbije i predstavlja povećanje broja korisnika u odnosu na 2010. godinu od 23,7 odsto.

Kako bi se bolje razumeli podaci o broju korisnika, usluga i prava koja se ostvaruju posredstvom Gradskog centra neophodno je razumeti i socio-ekonomski ambijent kao i demografsku strukturu Beograda u okviru kojeg Gradski centar obavlja svoju delatnost.

Analitički pokazatelji starosne strukture pokazuju da je stanovništvo Beograda ušlo u „duboku demografsku starost“. U razdoblju od 1991. do 2002. godine znatno je smanjen udio mlađih, radno sposobnih, a zna-

- PROJEKTNE AKTIVNOSTI**
- Projekat „Mobilni tim za hitne intervencije“
- Projekat „Ponudi porodici priliku“
- Projekat „U istom pravcu bez nasilja“
- Projekat „Podrška nacionalnim naporima za promovisanje zapošljavanja mlađih i upravljanje migracijama“

čajno povećan udeo starog stanovništva. Poslednji podaci iz 2010. godine pokazuju da je prosečna starost stanovništva grada 41,2 godine; indeks starenja stanovništva 115,3; očekivano trajanje života živorodenih 74,9 godina.

Što se tiče ekonomske strukture stanovništva, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku u Beogradu je tokom 2011. godine bilo zaposleno 576.905 lica, od kojih je žena 39,5%. Na dan 31.12.2010. godine registrovano je 93.769 nezaposlenih lica, od če-

RAZVOJ PREVENTIVNIH I DRUGIH PROGRAMA

Pored redovnih aktivnosti na unapređenju kvaliteta stručnog rada, Gradski centar za socijalni rad u Beogradu je radio na proširenju lepeze usluga i razvijao i inicirao preventivne i druge programe u lokalnoj zajednici koji sprečavaju i suzbijaju socijalne probleme, a u saradnji sa organizacijama javnog i civilnog sektora:

- Povodom donošenja novog Zakona o socijalnoj zaštiti, formirana je radna grupa za podršku u primeni ovog zakona.
- Nakon dve godine pripreme počelo je pružanje usluge Privremeno stanovanje dece i mlađih bez roditeljskog stanovanja koje je do kraja 2011. koristilo 15 mlađih.
- Pokrenuta je nova usluga „Uvođenje

programa rada sa počinocima nasilja u porodici“.

- Organizovana su dva okrugla stola: „Unapređenje saradnje institucija socijalne zaštite - izazovi i mogućnosti“ i okrugli sto povodom obeležavanja 20 godina rada Gradskog centra za socijalni rad.
- Gradski centar za socijalni rad u Beogradu je tokom 2011. godine započeo sa izradom plana integriteta
- Objavljen je i zbornik radova „Dve decenije podrške i brige o Beograđanima“ kao i praktikum „Neodložne intervencije“.
- U toku 2011. godine GCSR je zabeležio i uspešnu saradnju sa medijima sa realizovanim 175 objava.

Istraživanja i razvoj novih usluga u 2012.

U oblasti istraživačkog rada Gradskog centra, za 2012. planiran je nastavak realizacije istraživanja započetog u 2011. a koje se odnosi na porodice nezaposlenih korisnika novčane socijalne pomoći, snimak prakse u realizaciji instituta usvojenja, zlostavljanje i zanemarivanje starih osoba koje se nalaze na evidenciji Gradskog centra. Predviđeno je i istraživanje vezano za vratnjačko nasilje sa posebnim fokusom na učenike sedmog i osmog razreda osnovne škole. U oblasti razvoja novih usluga Gradskog centra, u 2012. godini planira se razvoj usluga Podržanog stanovanja za mlade koji napuštaju socijalnu zaštitu, Neodložnih intervencija, kao i uspostavljanje mehanizma za realizaciju zakonske obaveze organa starateljstva u izvršenju vaspitnih naloga za maloletnike u sukobu sa zakonom.

Savetovalište za brak i porodicu, u cilju što efikasnije zaštite žrtava porodičnog nasilja, u ovoj godini će se nastaviti sa realizacijom nove usluge „Uvođenje programa rada sa počinocima nasilja u porodici“. Preventivno delovanje, u širem smislu, planirano je da bude prisutno u svim ostalim domenima rada Savetovališta kroz Sistemski i interventni program za zaustavljanje nasilja u porodicama.

U ovoj godini je planiran nastavak realizacije preventivnog programa „Predbračno savetovalište“. U 2012. godini je planirano da se nastavi i sa četiri edukativne grupe. Jedna grupa će ove godine započeti prvu godinu „Uvodni i napredni nivo edukacije iz sistemskog porodičnog pristupa u radu sa porodicama, parovima i pojedincima“.

**STANOVI ZA
IZBEGLICE
I INTERNO
RASELJENA
LICA**

Ponovo imaju svoj dom!

● Dvadeset izbegličkih porodica dobilo ključeve stanova u Beogradu

Nakon dugih i teških godina života u kolektivnim centrima na teritoriji grada Beograda, 20 izbegličkih porodica konačno je dobilo krov nad glavom. Gradska donacija Beograda Dragan Đilas, zamenik ambasadora Sjedinjenih Američkih Država u Srbiji Li Leinenberger, šef Kancelarije UNHCR-a za Srbiju Eduard Arboleda i Ana i Vlade Divac, 20. aprila uručili su ključeve stanova u objektu za socijalno i pristupačno stanovanje u zaštićenim uslovima, koji je izgrađen sredstvima američke vlade, uz učešće grada Beograda, UNHCR-a, a u saradnji sa fondacijom „Ana i Vlade Divac“, Komesarijatom za izbeglice Republike Srbije i Gradskim centrom za socijalni rad u Beogradu.

Ova zgrada, prva je od tri namenjene izbeglim i internim raseljenim licima. Zgrada ima podrum sa skloništem i stanarskim ostavama, prizemlje, dva sprata i potkrovље, a ukupna površina je 1.400 metara kvadratnih.

Ostale porodice koje su smeštene u kolektivnim centrima u Beogradu, imajuće priliku da na sledećem konkursu za preostalih 40 stanova reše svoje stambeno pitanje. Za objekte su projektovana i parking mesta, a nekoliko stanova u prizemlju ima pristupe prilagođene osobama sa posebnim potrebama.

Usluga Socijalno stanovanje u zaštićenim uslovima je nova usluga predviđena Odlukom o pravima i uslugama socijalne zaštite grada Beograda (član 31.) koju mogu da ostvare socijalno ugrožena i stambeno neobezbeđena lica ukoliko su smeštene u kolektivnim centrima na teritoriji grada Beograda ili koriste drugi vid smeštaja, pod uslovom da prihodi po članu domaćinstva ne prelaze osnovicu za utvrđivanje novčane socijalne pomoći za pojedince.

Uslugu ostvaruju pojedinci i porodice ukoliko ispunjavaju i jedan od sledećih uslova: da su stariji od 65 godina i da su sposobni za samostalan život, da član porodičnog domaćinstva ima utvrđeno telesno oštećenje od 80% do 100% po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju da je član porodičnog domaćinstva dete sa smetnjama u razvoju i da je korisnik dodatka za pomoći i negu drugog lica po bilo kom osnovu, da je roditelj koji samostalno vrši roditeljsko pravo, da je lice prema kome je izvršeno nasilje u porodici.

Po ovoj Odluci Gradski centar za socijalni rad u Beogradu zadužen je za odlučivanje o pravu na ovu uslugu kao i za podršku porodicama, tako što će im pružati razne vrste pomoći.

ROMI RASELJENI IZ NEHIGIJENSKOG NASELJA BELVIL

I krov nad glavom i socijalna zaštita

Romima koji su raseljeni iz nehigijenskog naselja Belvil grad Beograd je, posredstvom Gradskega centra za socijalni rad i Policijske uprave za grad Beograd, obezbedio i pravo na besplatan obrok za sve ugrožene i raseljene Rome, a nakon regulisanja ličnih dokumenta i ukoliko ispunjavaju propisane uslove, mnogi od njih će moći da ostvare i druga prava iz oblasti

socijalne zaštite.

Lekarske ekipe su utvrdile da većina raseljenih Roma nema zdravstvene knjižice i kartone. Sagledan je i vakcinalni status dece koja, ili nisu uopšte vakcinisana, ili je to učinjeno delimično. Jedan od prvih zadataka pedijatrijskih službi u opština u kojima se sada nalaze je da sprovedu imunizaciju dece prema kalendaru obavezne imunizacije.

Smeštaj u stambenim kontejnerima obezbeđen je za 124 porodice, odnosno 487 osoba iz nehigijenskog naselja Belvil, sa prijavljenim prebivalištem u Beogradu i za raseljene sa Kosova i Metohije u stambene kontejnere sa strujom i

vodom u Jabučkom ritu, Makišu, Resniku, Kijevu i Barajevu. Za ostale porodice organizovan je prevoz i privremeni smeštaj do gradova gde su prijavljeni. Od 475 dece koja su živela u ovom naselju, grad Beograd će voditi brigu o 107 mališana uzrasta od sedam do 15 godina. Do sada je samo 40 dece bilo upisano u školu, koju je redovno počinjalo njih osam. Sva deca će biti upisana u škole i uključena u predškolski program, a za one koji su do sada išli u škole na Novom Beogradu obezbeđeni su mini busevi koji ih prevoze do škole iz novih naselja u koje su presejeni.

Poštovanje i pažnja lek za starost

- Ljudima u poznom životnom dobu potrebna je emotivna i psihološka podrška zbog svesti o promenama koje nastaju o tom periodu života

SAOŠĆANJE I PAŽNJA

Saošećanje nam daje mogućnost da na kratko budemo druga osoba i dodirnemo njenu osećanja kao da su naša sopstvena. Pažnja prema starijim muškarcima i ženama jednostavno znači da ih vidimo i čujemo pozdravimo njihove mogućnosti i postignemo dogovor o onome gde možemo da pomognemo. Pritom je važno da čujemo šta nam poručuju njihove otvoreno iskazane ili sa oklevanjem nagovestene bezvremene nade i prepoznatljive ljudske želje.

„Imam šezdeset i devet godina. Čini mi se da živim već dugo vremena. A čudim se: kao da je juče bilo ono što je izgleda zauvek nestalo. Navikavam se na izdaju tela, plašim se bolesti, znam da su bolesti prvi vesnici smrti. Plašim se da neću moći da se snađem sama i da ču morati da zavisim od mlađih i zdravijih, užurbanih kao što sam i ja nekada bila“. Ove reči jedne Beograđanke najbolje oslikavaju strahove i zebnje većine ljudi u poznim godinama. Starost sa

sobom nosi prirodne fizičke i psihičke promene i vremenom su pomoći i podrška porodice i okoline sve potrebniji. Pružanje psihosocijalne podrške starijim osobama ima dve dimenzije: širu, socijalnu - koja obuhvata porodične i društvene mreže podrške u zajednici i užu psihološku odnosnu emotivnu podršku koja uključuje pažnju, razumevanje, saosećanje, strpljenje, uvažavanje i poštovanje u komunikaciji i odnosima sa starijim ljudima.

Emotivnu podršku starijim osobama u prilici su da pruže svi iz porodične sredine i njenog socijalnog okruženja.

Ljudima u poznom životnom dobu potrebna je emotivna i psihološka podrška zbog svesti o promenama koje nastaju o tom periodu života. Te promene su širokog zahvata i odnose se kako na porodične konstalacije starijih tako i na njihovo psihičko, zdravstveno i fizičko stanje.

- Mada su karakteristike starosti i starenjia uočljive zdravom razumu i poznate opšte ljudskom iskustvu, i naučnoj misli dobro je imati na umu rizike od upliva

stereotipa i predrasuda u odnose sa starijim ljudima - kaže psiholog Marija Milić iz Odjeljenja za poslove planiranja i razvoja GCSRB i dodaje da unutrašnji čovek u liku starije gospode od sedamdesetak godina može biti još uvek budna šesnaestogodišnja devojka.

- Razumevanje starijih se odnosi na shvatanje njihove individualnosti. Ono znači poimanje položaja sagovornika, njegovih ili njениh životnih okolnosti i razumevanje razloga sadašnjeg ponašanja, ophodenja i držanja - kaže Marija Milić.

Strpljenje znači dati priliku sagovorniku da svojim rečima, makar i sporije i sa digresijama, na svoj način ispriča šta mu je potrebno i da na svoj način po kaže šta može da pruži i podeli, dodaje ona.

Poštovanjem šaljemo poruku starijoj osobi da vrednujemo njene doživljene i proživljene godine, dobijene ali i izgubljene životne bitke, navike, sklonosti i, osetljivosti. Potrebno je da iskažemo uvažavanje promena koje donose starost i promišljajanje o značenju sabranog životnog iskustva.

Bez kuće, bez doma

Predstavnici Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu uzeli su učešće na okruglom stolu o beskućništvu u Srbiji pod nazivom "Bez kuće, bez doma", koji je sredinom maja u Beogradu organizovao Hausing Centar. Na okruglom stolu su predstavljeni rezultati istraživanja beskućništva i otvorena šira debata o beskućništvu u Srbiji.

Jedan od najvažnijih zaključaka istraživanja jeste potvrda kompleksnosti i multidimenzionalnosti fenomena beskućništva, jer iako je za osobe bez doma, a posebno bez krova nad glavom, nedostatak adekvatnog stambenog zbrinjavanja zajednički imenitelj, on je uvek tesno povezan sa nezaposlenošću odnosno odustvom prihoda i besparicom, te bolešću ili nesposobnošću da se (dalje) živi sam. U skladu sa ovim nalazima cilj okruglog stola je skretanje pažnje na beskućništvo kao najkompleksniji vid socijalne isključenosti, marginalizacije i ugrožavanja osnovnih ljudskih prava i iniciranje šireg dijaloga kako bi se ukazalo na potrebu da se beskućništvo u Srbiji pristupi sistemski.

60 sekundi sa našim stručnjakom

Srđan Damnjanović, šef Odjeljenja za finansijsko-knjigovodstvene poslove

Rad u Odseku za finansijsko-knjigovodstvene poslove, skoro svakodnevno postavlja velike izazove i iziskuje, pre svega, velike psihičke napore. Veliki broj ljudi pokušava da neke od svojih egzistencijalnih problema rešava preko Centra za socijalni rad.

Kod reševanja tih problema pojavljuje se i ograničavajući faktor, a to je novac. Zbog toga su zaposleni u Odseku pod velikim pritiskom, jer se u nekim slučajevima korisnici reaguju na agresivan i neprikladan način smatrajući da će na taj način ubrzati rešavanje svojih pre svega egzistencijalnih problema.

Kraj radnog dana donosi pomešana osećanja. Na jednoj strani strani zadovoljstvo da ste tog dana pomogli nekome a na drugoj strani zadovoljstvo što je taj dan ostao iza vas.

Pomoć u kući za izbeglice i interno raseljene

Gradski centar za socijalni rad u Beogradu realizovao je prvi, teoretski deo obuke učesnika u projektu Uspostavljanje usluga pomoći u kući za ranjive grupe izbeglica i internu raseljenih lica u Zemunu.

Cilj ovog projekta, čiji je nosilac Opština Zemun, a realizovaće se u partnerstvu sa Gradskim centrom za socijalni rad u Beogradu, je da obezbedi uslugu pomoći u kući za izbeglice i internu raseljena lica sa posebnim potrebama na teritoriji opštine Zemun. Projekat će realizovati dva lekara, osam negovatelja/ica, jedan vozač, koordinatori i menadžeri projekta. U zavisnosti od potreba, korisniku će biti obezbeđena pomoći u vidu održavanja lične higijene, higijene odeće i posteljine, održavanja domaćinstva, pripremanje i ser-

viranje lakih obroka, održavanje i povеćavanje pokretljivosti, pomoći prilikom kupovine, pomoći u pružanju zdravstvenih usluga (savetovanje, pomoći prilikom posete lekaru, pomoći prilikom kupovine (nabavke lekova). Zatim, pomoći u čuvanju i obrazovanju dece sa posebnim potrebama i prat-

nja prilikom odlaska u šetnju. Program je orijentisan na razvoj i unapređenje kompetencija angažovanog osoblja na projektu, a kroz razvoj veština za pružanje usluga pomoći u kući - zdravstvene nege. Projekat je finansijski podržan od komisije Evropske Unije i trajeće do 15. decembra 2012. godine.

GRADSKI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD U BEOGRADU

DIREKTOR

Snežana Stošković
Ruska 4.
tel: 011/2650-329
faks: 011/2650-925

OPŠTA SLUŽBA

Ruska 4.
tel: 011/2650-329,
2650-093, 2650-542
faks: 011/2650-925

ODELJENJE ZA ANALITIČKO- ISTRAŽIVAČKI RAD

Ruska 4.
tel: 011/2650-329,
2650-093, 2650-542

SAVETOVALIŠTE ZA BRAK I PORODICU

Ruska 4.
tel: 011/2650-258
faks: 011/2650-936

RAČUNOVODSTVO

Masarićeva 5.
tel: 011/3061-362

OPŠTINSKA ODELJENJA

BARAJEVO

Svetosavska 87b,
011/ 8300-401

VOŽDOVAC

Admirala Vukovića 14,
011/2461-644

VRAČAR

Maksima Gorkog 17a,
011/2456-546, 2456-649

GROCKA

Bulevar oslobođenja 51,
011/8500-655

ZVEZDARA

Krfska 7,
011/2414-129,
2401-750, 2410-863

ZEMUN

Aleksandra Dubčeka 2,
011/ 2193-979,
2193-999

LAZAREVAC

Janka Stajčića 21,
011/8127-755

NOVI BEograd

Tošin bunar 148,
011/3190-191

OBRENOVAC

Kralja Aleksandra I 8b,
011/8721-340, 8721-616

RAKOVICA

Miška Kranjca 12,
011/3051-893,
3051-895

PALILULA

Cvijićeva 110,
011/2753-591

STAR GRAD

Gospodar
Jevremova 17a,
011/2625-593

SAVSKI VENAC

Lomina 17,
011/3614-766

SOPOT

Kosmajski trg 13,
011/8251-289

MLAĐENOVAC

Kraljice Marije 13,
011/8232-429

SURČIN

Kosovska 2,
011/8442-913

ČUKARICA

Mihaila Valtrovica 36a,
011/2506-105

VAŠA PITANJA NAŠI ODGOVORI

■ Gde i kako mogu da prijavim nasilje u porodici?

Slučajeve nasilja u porodici, pored ostalih institucija, možete prijaviti i centru za socijalni rad. To možete učiniti pismeno, putem telefona, elektronske pošte... Prijava može biti anonimna ili potpisana. Stručni radnici centra će u skladu sa procenom stepena hitnosti vaše prijave preduzeti mere iz svoje nadležnosti u cilju zaštite i sprečavanja od nadiljaju porodicu.

■ Koja je procedura stavljanja lica pod starteljstvo?

Nakon primanja inicijative za stavljanja nekog lica pod starteljstvo organ starteljstva (centar za socijalni rad) će u skladu sa Porodičnim zakonom sprovesti kompletan stručni postupak, nakon čega će doneti odluku o potrebi stavljanja lica pod starteljstvo. Za više informacija obratite se centru za socijalni rad u opštini na kojoj imate prebivalište.